

پاندورا در جهان آرمانی در حیرت خيال

فرشته و مضامین

"آواتار" تازه‌ترین ساخته جیمز کامرون و پرفروش‌ترین فیلم تاریخ سینما است. تنها فیلمی که مرز ۲ میلیارد را پشت سر گذاشته است. گفته می‌شود این فیلم حدود ۳۰۰ میلیون دلار هزینه در بر داشته که بخش عمده‌ای از این مبلغ صرف جلوه‌های تصویری آن شده است. جیمز کامرون در این فیلم از تکنیک سه بعدی بهره برده و تماشاگران باید از عینک‌های ویژه برای تماشای فیلم استفاده کنند.

داستان آواتار در آینده و در سیاره‌ای بیگانه به نام "پاندورا" روی می‌دهد که منابع طبیعی آن مورد غارت انسان‌ها قرار گرفته و در این بین یک تفنگدار سابق به کمک موجودات بیگانه می‌آید.

استقبال تماشاگران از شاهکار کامرون بی‌نظیر و مثال زدنی بود. فضای سه بعدی فیلم چنان ملموس و باورپذیر و البته خوشایند بود که بسیاری از تماشاگران پس از تماشای فیلم دوست نداشتند وارد دنیای واقعی خود شوند. در واقع خیلی از کارشناسان افسرده گی را از عوارض جانبی تماشای این فیلم قلمداد می‌کنند.

این خبر به صورت رسمی اولین بار از خبرگزاری "سی ان ان" و در تاریخ ۱۱ ژانویه اعلام شد. سی ان ان در این گزارش تاکید کرد جاذبه‌های سیاره خیالی پاندورا چنان بر مخاطب تأثیرگذار است که بسیاری از تماشاگران با مقایسه با دنیای واقعی دچار افسردگی شده و حتی به فکر خودکشی می‌افتند.

"ساموئل تیلور کلریج" شاعر رمانتیک انگلیسی این حالت را تعلیق آگاهانه ناباوری می‌داند در واقع پاندورا وجود خارجی ندارد. اما از تصویری غنی ناشی می‌شود که در ذهن نویسنده جاریست. این قابلیت است که بر اثر القا به خواننده باعث می‌شود تا وی جهان خلق شده توسط نویسنده را بپذیرد.

تالارهای گفت و گوی سایت آواتار مکانی است که طرفداران فیلم حس و حال خود پس از تماشای این اثر را با دیگران قسمت می‌کنند. "فیلیپ باقداساریان"، مدیر این قسمت از سایت می‌گوید: «خود من پس از تماشای فیلم افسرده نشدم اما می‌توانم دلیل افسرده گی سایرین را درک کنم. فضای زیبا و جذاب فیلم در دنیای واقعی جود ندارد این عدم دسترسی باعث افسرده گی و ناامیدی بسیاری از تماشاگران شده است.»

"مایک" یکی از طرفداران فیلم در سایت «Naviblue» احساسش پس از تماشای فیلم را چنین توصیف می‌کند. «هر وقت که به تماشای این فیلم می‌روم افسرده می‌شوم. همواره دوست دارم قسمتی از دنیای خارق‌العاده ناوی‌ها باشم. من حتی به فکر خودکشی هم افتاده‌ام چرا که فکر می‌کنم ممکن است پس از مرگ در دنیایی شبیه پاندورا متولد شوم.»

افراد زیادی مانند مایک فکر می‌کنند به عنوان نمونه نظر یکی دیگر از کاربران چنین است: «اصلاً نمی‌توانم خودم را راضی کنم که جایی مثل پاندورا وجود خارجی نداشته باشد. در اینترنت همواره در حال جست و جوی چنین مکانی هستم و در واقع با امید این که شاید روزی آن جا را بیابم آرامش پیدا می‌کنم.»

"ایوار" تماشاچی دیگری است که احساسی کمابیش مشابه دارد: «فردای روزی که آواتار را دیدم تمام دنیا به نظر خاکستری می‌رسید مثل زنده گی خودم... همه چیز بی‌معنی بود. هیچ دلیلی برای ادامه زنده گی در این دنیای مرده نداشتم» او که یک جوان

این خبر به صورت رسمی اولین بار از خبرگزاری "سی ان ان" در تاریخ ۱۱ ژانویه اعلام شد. سی ان ان در این گزارش تاکید کرد جاذبه‌های سیاره خیالی پاندورا چنان بر مخاطب تأثیر گذار است که بسیاری از تماشاگران با مقایسه با دنیای واقعی دچار افسرده گی شده و حتی به فکر خودکشی می‌افتند

فیلم دچار افسرده گی شده‌اند کمک بزرگی است تا با آن مقابله کنند. چرا که این افراد تفکری مشابه هم داشته و با ایجاد حس هم دردی کمک شایانی به بهبود وضعیت روحی خود می‌کنند.

"آیوار" معتقد است: «پس از گفت و گو با افرادی که مثل هم فکر می‌کردیم حس می‌کنم از شدت افسرده گی ام کاسته شده و بهتر می‌توانم با واقعیت کنار بیایم.»

کونزل در این باره می‌گوید: «ارتباط با دیگران یکی از راه‌های فراموشی غم و غصه است شاید جامعه مجازی از نظر تکنیکی تفاوت‌های زیادی با جوامع عادی داشته باشد اما نهایتاً به همان هدف می‌رسد. آن‌ها در این تالارها علاوه بر گفت و گو راه‌های جدیدی نظیر دانلود بازی یا موزیک آواتار را به هم پیشنهاد می‌دهند که بدون شک در کاهش افسرده گی موثر است.»

از طرف دکتر "لاکر" معتقد است تماشای این فیلم از تلویزیون یا سینماهای عادی (۲ بعدی) به مراتب از اثرات باورپذیر بودن آن می‌کاهد. وی معتقد است افرادی که فکر می‌کنند ممکن است تحت تأثیر فیلم قرار بگیرند در طول تماشای فیلم همواره به خود گوشزد کنند که «این فقط یک فیلم است» در شرایط پیشرفته‌تر تالاکر به مخاطبان فیلم توصیه می‌کند برای رهایی از حالت افسرده گی به نکات مثبت زنده گی خود فکر کنند و مطمئن باشند زنده گی در این دنیا با همه بدی‌هایش امتیازات زیادی هم دارد. وی ادامه می‌دهد: «احساسات شما همواره تابع تفکرات شما هستند. اگر به چیزهای بد فکر کنید صد در صد احساس بدی پیدا می‌کنید اما فکر کردن به چیزهای خوب احساس خوبی را نیز به دنبال دارد. اگر با همان قدرتی که آواتار را باور کردید نکات مثبت زندگی خود را باور کنید نه تنها دچار افسردگی نمی‌شوید بلکه احساس خوبی نیز پیدا می‌کنید.»

اما جالب‌ترین تعبیر را یکی از دست‌انکاران جلوه‌های ویژه این فیلم حین دریافت جایزه اسکار بهترین جلوه‌های ویژه به کار برد و خطاب به تماشاچیان گفت: "دنیای ما نیز به اندازه پاندورا شگفت آور است! جالبی که از شهروندان مخاطب این یکی در جامعه پر از رفاه"

۱۷ ساله و دانشجوی طراحی بازی‌های رایانه‌ای است، دلایل افسرده گی خود را چنین ذکر می‌کند: "در واقع من به دو دلیل افسرده شدم اول این که دوست داشتم در پاندورا زنده گی کنم و دوم احساس ناامیدی شدید از دنیایی بود که در آن زنده گی می‌کردم. تنها سعی می‌کنم که از واقعیت فرار کنم."

دکتر "دیوید کاتم" روانشناس معتقد است فضای غیرواقعی فیلم بسیاری از افراد را به سمت افسرده گی سوق می‌دهد. و در موارد کمی نیز بیماران با افسرده گی شدید پس از تماشای این فیلم به فکر خودکشی می‌افتند.

دکتر "کری کوپر" نیز عقیده دارد چنان چه فرد دارای افسرده گی‌های مقطعی نیز باشد (نظیر از دست دادن شغل یا فوت یکی از اعضای خانواده) با دیدن این فیلم دچار شرایط حادثتری خواهد شد.

"تونی" یک کارمند دفتری ۳۲ ساله است که نظر جالبی در ارتباط با آواتار دارد. «مفهوم رضایت و خشنودی برای مردم امروز تعریف مشخصی دارد چرا که آن‌ها خود را با سایر هموعان خود مقایسه می‌کنند. ما این قدر گرفتار روزمره گی شده‌ایم که واقعاً فرصت فکر کردن به چیزهای خوب را نداریم و زنده گی را همین‌طور که هست پذیرفته‌ایم. اما آواتار این فرضیه را به چالش کشید آواتار نشان داد که دنیایی مثل پاندورا هم می‌تواند وجود داشته باشد و من به جای افسرده گی امیدوار شوم.»

"جینی" از دیگر طرفداران آواتار نیز می‌گوید: «در فیلم شما با دنیایی مواجه می‌شوید که همه با آرامش و صلح و دوستی در کنار هم زنده گی می‌کنند و به طبیعت خود احترام می‌گذارند جایی کاملاً متضاد با زمین. این اختلاف فاحش آزار دهنده است.»

دکتر "کونزل" روانشناس عقیده دارد: «فضای فانتزی ایجاد شده با تکنیک سه بعدی هر چه قدر هم که ملموس باشد در نهایت نمی‌تواند قسمتی از زنده گی واقعی شود و تنها باعث بی‌ارزش جلوه دادن دنیای واقعی می‌شود. مشکل اینجاست که این فضای ساخته گی به محیط ایده‌آل زنده گی افراد مستعد افسردگی تبدیل می‌گردد.»

به اعتقاد کونزل ایجاد این تالارهای گفت و گو برای افرادی که تحت تأثیر